

Min

grammatikmappe om tillægsord

en bred hat

en glad dreng

en varm vante

den højre hånd

et brunt bælte

Navn og klasse

Tillægsord er ord, der fortæller noget om et navneord. Ordene er med til at uddybe noget om navneordet. Tillægsordene er med at til beskrive personer eller ting. Alle farver er fx tillægsord. Fx en **rød** kjole, en **høj** mand eller en **lang** vej.

Inden du lærer mere om tillægsord og deres bøjninger, er det vigtigt, at du har styr på de tre største ordklasser. Læs i de tre kasser og lav opgave 1, inden du går videre.

Navneord

Hedder på latin
substantiver.

Navneord betegner
genstande, personer og
andre levende væsner.

Fx **et hus**, en **kat**

Udsagnsord

Hedder på latin
verber.

Udsagnsord betegner alle
de ting, man kan gøre.

Fx **at løbe**, jeg **hopper**

Tillægsord

Hedder på latin
adjektiver.

Tillægsord fortæller noget
om navneord og beskriver
personer eller ting.

Fx en **gul** sol, en **mørk** nat

Opgave 1

Sortér ordene i den rigtige kasser.

hest

blød

dejlig

næavis

motor

danse

telt

bjerg

kær

vinde

gå

købe

synke

vinge

gul

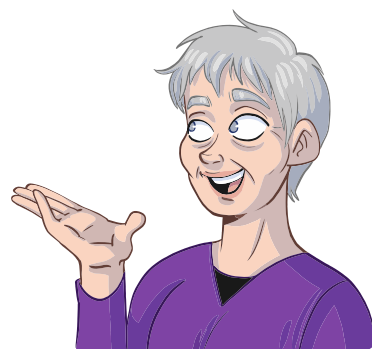
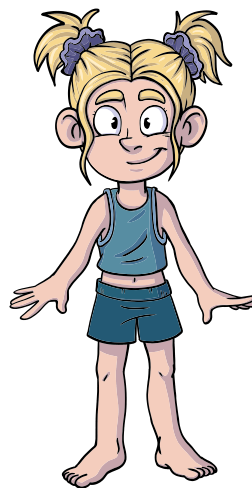
Navneord / substantiver

Udsagnsord / verber

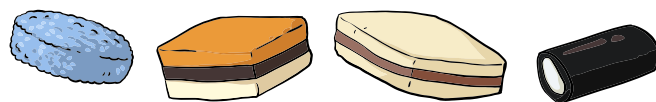
Tillægsord / adjektiver

Opgave 2

Her er syv personer. Skriv en sætning om hver person.
Lad din sidemakker gætte, hvem du har skrevet om i
hver sætning. (Du skal bruge min.
ét tillægsord i hver sætning.)

Opgave 3

Kan du selv finde på tillægsord, der starter med disse bogstaver?

h

s

l

i

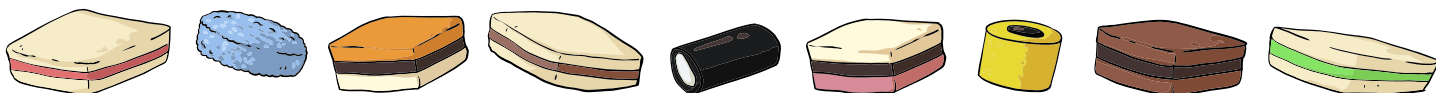
t

p

g

v

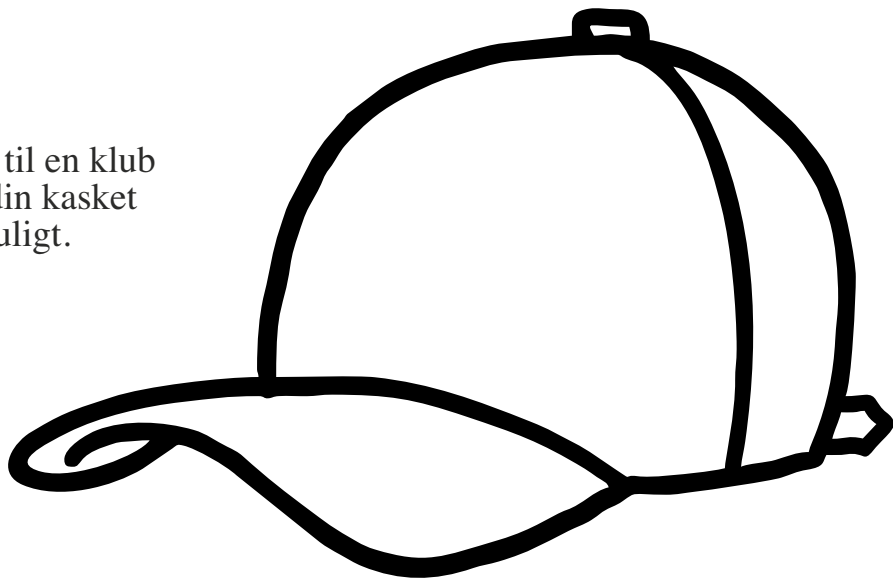
f

Opgave 4

Design en sej kasket.

Farv kasketten og design et logo til en klub eller lignende. Beskriv derefter din kasket med så mange tillægsord som muligt.

Opgave 5

Design en smart sko.

Farv og design en smart sko til en, du kender. Hvem vil du give skoen til? Beskriv den person, der skal have skoen. Brug så mange tillægsord som muligt.

Opgave 6

Antonymer er ord, der betyder det modsatte.
Hvad er det modsatte tillægsord til ordene herunder?

gammel

sur

ond

gavmild

fattig

doven

lang

lykkelig

klog

Opgave 7

Synonymer er ord, der betyder det samme eller næsten det samme.
Skriv et tillægsord, der betyder næsten det samme.

flot

sur

farlig

sød

stor

frisk

moderne

klar

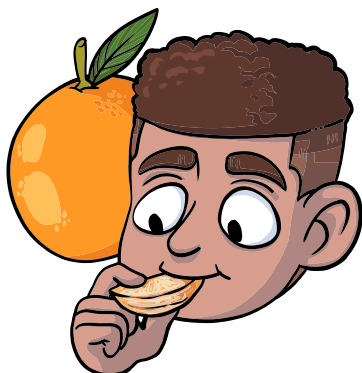

Gradbøjning af tillægsord

Ligesom ord i andre ordklasser, kan tillægsord bøjes.

Når vi sammenligner ting eller personer med hinanden, gradbøjer vi tillægsordene.

Noahs appelsin er **sur**

Noahs citron er **surere**

Viktors citron er **surest**

Regelmæssig tillægsord bøjes i 1., 2. og 3. grad sådan her:

1. grad

høj

rød

sjov

2. grad

højere

rødere

sjovere

3. grad

højest

rødest

sjovest

Opgave 8

Bøj tillægsordene herunder.

1. grad

kold

rolig

sen

lys

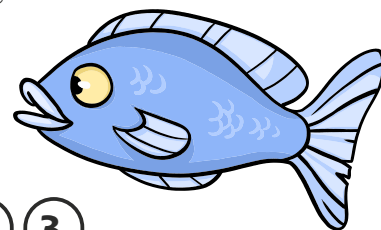
klog

2. grad

3. grad

Opgave 9

Læs sætningerne og sæt kryds. Er tillægsordet bøjet i 1., 2. eller 3. grad?

Karina har en blå fisk.

1. 2. 3.

Der er farligere i skoven om natten.

1. 2. 3.

Amerika er et enormt land.

1. 2. 3.

Det er den fineste kjole, jeg har.

1. 2. 3.

Oda er hurtigere end Oskar.

1. 2. 3.

Mælken er billigere end vinen.

1. 2. 3.

Abel er den dejligste hund i verden.

1. 2. 3.

Søen er den dybeste i hele området.

1. 2. 3.

Kokosnødden har en hård skal.

1. 2. 3.

Der var koldere i går, end der er i dag.

1. 2. 3.

Frede synes, dansk er nemmere end matematik.

1. 2. 3.

Min far er den sjoveste i verden.

1. 2. 3.

Gradbøjning af tillægsord: dobbeltkonsonant

Nogle tillægsord får dobbeltkonsonant, når de gradbøjes. Fx:
klam – klammere – klammest

Opgave 10

Bøj tillægsordene herunder.

1. grad	2. grad	3. grad
skøn		
grøn		
flot		
smuk		
fræk		

Opgave 11

Svære tillægsord? Kan du skrive en sætning med disse ord?

grundig

effektiv

alvorlig

betydelig

Uregelmæssige tillægsord

Nogle tillægsord vil gerne være vanskelige. Derfor gradbøjes de specielt. Fx:

god – bedre – bedst

De har deres helt egne bøjninger. Der er ingen bestemte regler, men du kan slå ordet op i en ordbog – eller måske kan du høre, hvordan det skal bøjes?

Opgave 12

Kan du gradbøje disse uregelmæssige udsagnsord?

1. grad	2. grad	3. grad
gammel		
stor		
ung		
lang		
lille		

Opgave 13

Farv tegningen.

Bladene skal være grønne og brune.

Næbbet skal være orange.

Halvdelen af fjerene skal være røde.

Den anden halvdel af fjerene skal være gule.

Ansigtet på papegøjen skal være grønt.

Kroppen skal være gul.

De tre sommerfugle skal have tre forskellige farver.

Uregelmæssige tillægsord: mere, mest

Nogle tillægsord får ingen endelse, når de gradbøjes, men hedder det samme i 1., 2. og 3. grad. For at kunne gradbøje ordet tilføjes i stedet mere eller mest foran ordet. Fx: sulten – **mere** sulten – **mest** sulten

Opgave 14

Kan du gradbøje disse uregelmæssige udsagnsord?

1. grad	2. grad	3. grad
bange		
kendt		
privat		
normal		
lilla		

Opgave 15

Skriv en sætning med hvert ord fra opgave 14.
Ordet i sætningen skal være bøjet i enten 2. eller 3. grad.

Tillægsord bøjer sig efter navneordet

Navneord (substantiver) er inddelt i t-ord (et hus) og n-ord (en ged).

Tillægsord, der ligger sig til et t-ord, får også tilføjet i et -t i 1. grad. Fx:

en skæv bygning – et skævt tårn. Obs! Gælder ikke, hvis tillægsordet i forvejen slutter på t.

Opgave 16

Skriv tillægsordene (med eller uden -t) på de tomme pladser.

fin

Josefine har en _____ hat.

Aksels humør er _____ .

gul

Søren har et _____ tørklæde.

Anne Mette har en _____ hue.

rar

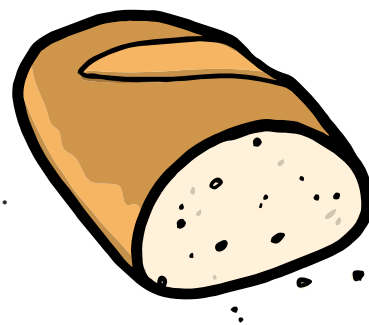
Det er et _____ sted at være.

Min moster er en _____ dame.

tør

Det er en _____ ørken.

Morten spiser et _____ stykke brød.

ung

Min mor synes, hun er _____ .

Hun har et _____ sind.

tyk

Der ligger et _____ lag sne i haven.

Jeg har en _____ kat.